

[Bertel Haarder]

jeg dog lige komme med et par bemærkninger.

Vi har som liberale ikke megen sympati for centrum-demokraternes krav om, at man fra centralt hold skal udsende langt flere bestemmelser og meget mere detaljerede bestemmelser om, hvornår, på hvilke klassetrin og hvor meget der skal undervises i de bestemte fag. Vi mener, at centrale direktiver inden for skoleområdet ofte har voldt mere skade end gavn. Det mener jeg skolehistorien taler tydeligt om, jfr. bare det førnævnte skoleudbygningscirkulære, som er et godt eksempel, men som jo passer som fod i hose med en centrum-demokratisk uddannelsespolitik, hvorefter den slags vel også skal bestemmes fra centralt hold.

Det er altså ikke problemfrit at stille sig op her og ville løse alle problemer ved hjælp af centrale direktiver; det rejser lige så mange nye problemer, ikke mindst i en situation, hvor centrum-demokraterne kunne risikere at sidde her i salen og se et helt andet flertal administrere alle de beføjelser, som centrum-demokraterne vil give ministeren og folketinget, på en måde, som centrum-demokraterne slet ikke bryder sig om. Så har jo selv kommuner, der er enige med centrum-demokraterne, ikke en chance. Derfor vil jeg advare mod disse krav om, at man fra centralt hold skal dirigere skolen ned i meget mindre detaljer, end man hidtil har gjort. Jeg forstår godt, at kravene er opstået, men det er nødvendigt at sige, at de konkrete forslag, som centrum-demokraterne har fremsat i folketinget, og som jo også er blevet kritiseret på centrum-demokraternes eget landsmøde, ikke er særlig velegnede som grundlag for en debat om, hvordan vi kan bedre skolens forhold.

#### Gerda Møller (KF):

I modsætning til den forrige taler kan jeg da glæde mig over, at jeg nu og fremover har lov til at tale, som jeg hidtil har gjort, altså at jeg ikke på grund af et regeringssamarbejde er bundet på hænder og fødder og må forsvare synspunkter, der er modsat dem, jeg har haft før.

Da folkeskoleloven blev vedtaget i 1975, udtalte ministeren, at nu håbede hun på, at der ville blive ro om og i folkeskolen. Nu har loven været i kraft i godt to år, og det

tør nok siges, at den eneste virkning, den ikke har haft, har været at skabe ro. Tværtimod har loven skabt uro og usikkerhed blandt både elever, forældre og lærere, og det har den gjort, fordi den på en række fundamentale områder ikke lever op til de forventninger og krav, man havde stillet til den fra et stort flertal af forældrene.

Jeg vil gerne her afvise hr. J. K. Hansens udtalelse om, at de partier, der stod uden for skoleforliget, ikke havde kendt deres besøgelsestid, fordi de ikke havde stemt for loven og ikke havde fået indflydelse på den. Vi forsøgte fra konservativ side at få indflydelse på den. Det lykkedes ikke, og derfor måtte vi tage det standpunkt, vi gjorde, nemlig at vi ikke kunne lægge navn til den folkeskolelov, som førte enhedsskolen ind ad bagdøren, og som, således som det har vist sig i de to år, der nu er forløbet, ikke er i samklang med størstedelen af forældrenes ønsker om, hvad folkeskolens mål og indhold skal være. Vi beklager da fra vores parti meget stærkt denne usikkerhed og denne utryghed omkring udviklingen i folkeskolen, og vi vil meget gerne medvirke til, at skolen igen gøres til hele folkets skole, en skole, som forældrene kan have tillid til, som tager hensyn til børnenes forskellige interesser, anlæg og evner, og som giver børnene en forsvarlig undervisning, først og fremmest i de elementære fag: dansk, regning og skrivning.

Den bløde formulering af den nye formålsparagraf, afskaffelse af den afsluttende eksamen, svækkelse af karaktergivningingen og det forhold, at eleverne selv skal tage stilling til, om de vil indstille sig til prøve eller ej, giver ikke den fasthed og klarhed, som mange havde set hen til efter flere års utilfredshed med mange forhold under den gamle lov.

Med bestemmelsen om at lægge spørgsmålet om udelte undervisning ud til lokal afgørelse får forældrene ingen garanti for, at deres børn i den offentlige skole får en undervisning på et rimelig ensartet kvalitetsniveau, med nogenlunde ensartede arbejdsvilkår og med bedømmelse af deres arbejde.

At det også volder kvaler for de elever, der skifter skole, siger sig selv. Den gradvise nedtrapning af indholdet i den oprindelige realeksamen og dens dødsstød med denne lovs indførelse samt nedtrapningen af kravene efter den nye folkeskolelov har skabt en